

Quickscan Hoofdstraat - Kesteren Wet natuurbescherming

Rapportnummer: 302.10.20
Quickscan Hoofdstraat - Kesteren

NLadviseurs

adviesbureau voor natuurbeheer
en landschapsoptimalisering

Colofon

Deze rapportage is opgesteld door
NLadviseurs

27 juli 2020

NLadviseurs
Larensteinselaan 26 B
6882 CT VELP
026-7851440
info@nladviseurs.nl

De auteur(s) is/zijn niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van auteur(s); opdrachtgever vrijwaart auteur(s) voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Het copyright van deze publicatie is voorbehouden aan de auteur(s). Niets uit deze publicatie mag op enigerlei wijze worden vermenigvuldigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur(s), noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd. Het is de opdrachtgever toegestaan vrijelijk kopieën van deze publicatie in zijn geheel te maken.

Samenvatting

In deze samenvatting staan de resultaten van de quickscan kort en bondig beschreven. Per soortgroep is ingegaan op noodzakelijke vervolgstappen of restricties aan de replande werkzaamheden. Een uitgebreide conclusie staat in hoofdstuk 5.

Soortgroepen soortbescherming

Planten

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.

Vogels

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.
Kap buiten broedseizoen of onder ecologische begeleiding.

Vleermuizen

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.

Grondgebonden zoogdieren

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.

Reptielen

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.

Amfibieën

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.

Vissen

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.

Gebiedsbescherming en houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Geen verwachte significant negatieve effecten. Geen nader onderzoek.

Natuurnetwerk Nederland

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.

Houtopstanden

Geen verwachte effecten. Geen nader onderzoek.

Inhoud

1. Inleiding	pag. 7
1.1 Aanleiding en doel	pag. 7
1.2 Ligging en huidige situatie van het plangebied	pag. 8
1.3 Voorgenomen ingrepen en maatregelen	pag. 8
2. Methode	pag. 9
2.1 Bronnenonderzoek	pag. 9
2.2 Terreinbezoek	pag. 9
3. Resultaten beschermde soorten en effecten	pag. 11
3.1 Habitatrichtlijnsoorten	pag. 11
3.2 Vogelrichtlijnsoorten	pag. 12
3.3 Nationaal beschermde soorten	pag. 13
4. Resultaten beschermde gebieden, effecten en houtopstanden	pag. 15
4.1 Natura 2000-gebieden	pag. 15
4.2 Natuurnetwerk Nederland	pag. 15
4.3 Houtopstanden	pag. 15
5. Conclusies en samenvatting	pag. 17
Bijlage:	
1. Wet natuurbescherming	pag. 18
1.1 Soortenbescherming	pag. 18
1.2 Gebiedsbescherming	pag. 21
1.3 Houtopstanden	pag. 21
1.4 Natuurnetwerk Nederland	pag. 21

Figuur 1: Impressie van het plangebied via luchtfoto.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Neder-Betuwe heeft het voornemen een aantal ruimtelijke ingrepen toe te passen op een locatie (fig.1) gelegen langs de Hoofdstraat in Kesteren.

In verband met deze ruimtelijke ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving noodzakelijk. Deze quickscan heeft als doel in te schatten of er in het plangebied (in de directe invloedsfeer van de ingrepen) planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermd status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen en maatregelen.

Verder is beoordeeld of de voorgenomen ingrepen en maatregelen invloed kunnen hebben op Natura 2000-gebieden en houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Onderzoek quickscan

- ~ Het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van planten- en diersoorten die vallen onder de verschillende beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming.
- ~ Het vaststellen van de effecten van de voorgenomen ingrepen op de (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden.
- ~ Het - indien noodzakelijk - beschrijven van voorzorgsmaatregelen die er voor zorgen dat schade aan beschermde soorten en hun leefgebieden voorkomen of zoveel mogelijk beperkt wordt.

Dit rapport beschrijft de uitkomst van het veldbezoek dat is uitgevoerd op 21 juli 2020. De rapportage kan onder andere dienst doen als onderbouwing bij eventuele ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet natuurbescherming, NNN en/of bestemmingsplanwijziging. De quickscan die is uitgevoerd is volledig gericht op de toetsing van de voorgenomen plannen op de Wet natuurbescherming. Het is ook mogelijk deze rapportage te gebruiken als onderbouwing naar beheer of vergunningsaanvragen omtrent kapwerkzaamheden.

Figuur 2: Impressie van gecontroleerde gebieden en bomen.

In bijlage 1 is weergegeven welke inhoud deze wetgeving vertegenwoordigd.

1.2 Ligging en huidige situatie van het plangebied

Kesteren ligt in het middenwesten van Gelderland, ten noorden van de rivier de Waal en ten zuiden van de Neder-Rijn. Verder ligt Kesteren ten westen van Opheusden in de gemeente Neder-Betuwe.

Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op 1,6 km ten zuiden van de Waalbandijk en betreft uiterwaarde gebied. Dit NNN-gebied is tevens onderdeel van het Natura 2000-gebied de Rijntakken. Die volledig ten noorden van Kesteren ligt.

De planlocatie betreft een houtopstand aan de Hoofdstraat. De opstand bevindt zich in stakenfase (jonge fase). De sloot ten noorden van het perceel is groot en deels drooggefallen ten tijden van het veldbezoek. Gezien de vegetatie-ontwikkeling in de sloot is deze grotendeels van het jaar droog.

8

1.3 Voorgenomen ingrepen en maatregelen

De voorgenomen ingrepen die in deze quickscan zijn beoordeeld hebben betrekking op:

- ~ het rooien van bomen
- ~ dempen of verbreden watergang
- ~ bouwklaar maken perceel
- ~ bouw van kantoorpanden of woningen

2. Methode

De aanwezige beschermde natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een analyse van bestaande (inventarisatie) gegevens en een verkennend veldbezoek in het terrein.

2.1 Bronnenonderzoek

Voor het bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie met betrekking tot planten, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden, amfibieën, reptielen, vissen, vogels en zoogdieren. Verder is gebruik gemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna op 20-07-2020 (NDFF); de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

De toetsing is een effectbepaling en -beoordeling op basis van de huidige en potentieel mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie en habitatkwaliteit van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten in relatie tot de voorgenomen ingreep.

Bij deze toetsing van het terrein worden de geplande werkzaamheden als leidraad genomen. Getoetst is of de geplande werkzaamheden de Wet natuurbescherming (mogelijk) overtreden.

De analyses, geschiktheids- en effectbeoordelingen en rapportage zijn uitgevoerd door ecoloog W. van Zadelhoff. Hij is door opleiding, werkervaring, en zelfstudie gekwalificeerd als 'ecologisch deskundige' voor de door hem uitgevoerde werkzaamheden en beoordelingen.

2.2 Terreinbezoek

De aanwezigheid van mogelijk in het plangebied en de directe omgeving voorkomende beschermde soorten en de potentiële geschiktheid van het plangebied voor deze soorten is door middel van een eenmalig veldbezoek op locatie onderzocht. Op 21 juni 2020 hebben ecoloog W. van Zadelhoff en A. Geelhoed het plangebied verkend. Doel van deze veldverkenning is om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor de mogelijk voorkomende beschermde soorten.

Het eenmalige veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Niet alle soortgroepen zijn gedurende het hele jaar actief of aanwezig. Bovendien zijn veelal meerdere veldbezoeken noodzakelijk voor een volledig (aanvullend) onderzoek naar bepaalde soortgroepen. De quickscan is de eerste stap in het proces om de haalbaarheid van het plan op het gebied van beschermde dier- en plantsoorten te onderzoeken.

De quickscan bestaat uit een gebiedsdekkende voorloopronde waarbij het mogelijk voorkomen van beschermde dier- en plantsoorten wordt beoordeeld aan de hand van directe en indirecte waarnemingen. Verder is het aanwezige terrein getoetst op habitatvoorkeuren van beschermde dier- en plantsoorten.

Figuur 3: Solitaire lindes zuidzijde

Figuur 4: Opkomende houtopstand

Figuur 5: Binnenzijde houtopstand

Figuur 6: Wateroppervlakte westzijde. Rest van de sloot is niet watervoerend

3. Resultaten beschermde soorten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Habitatrichtlijnsoorten (paragraaf 3.1), Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 3.2) en Nationaal beschermde soorten ('Andere soorten', paragraaf 3.3). Meer informatie over de Wet natuurbescherming is in de bijlage 1 te vinden.

3.1 Habitatrichtlijnsoorten

Planten

Er zijn vier planten beschermd onder de Habitatrichtlijn, te weten: drijvende waterweegbree, groen-knolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis. Deze soorten komen alleen in zeer specifieke milieus voor en zijn afhankelijk van omstandigheden met kwelinvloed. Vanwege de ligging en de kenmerken van het plangebied zijn er geen geschikte omstandigheden voor planten van de Habitatrichtlijn aanwezig. Het is dus uitgesloten dat beschermde planten van de Habitatrichtlijn voorkomen in het plangebied.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Vleermuizen

Uit de (directe) omgeving van het plangebied (0 tot 5 km) zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, baardvleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen

De te kappen bomen zijn tijdens het veldbezoek gecontroleerd op holtes, kieren en spleten waartussen boombewonende vleermuizen een vaste rust- of verblijfplaats kunnen vinden. Tussen de te kappen bomen zijn geen bomen gevonden die mogelijk geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Verreweg de meeste bomen hebben een diameter van onder de 40cm, hetgeen geschikte vaste rust- of verblijfplaatsen niet aannemelijk maakt. De voorgenomen ingrepen hebben op voorhand geen negatief effect op (potentiële) verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

Bij de realisatie van het project worden geen gebouwen gesloopt of ongeschikt gemaakt. Hiermee kan op voorhand worden uitgesloten dat schade aan vaste rust- of verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen worden vernield door uitvoering van het project.

Essentiële vliegroutes

Potentiële vliegroutes van vleermuizen zijn opgaande lijnvormige elementen zoals bomenrijen en bosranden of brede watergangen. Deze landschappelijke structuren worden door vleermuizen veelal gebruikt om zich binnen het landschap te oriënteren op weg van verblijfplaats naar belangrijk foerageergebied en terug. Ook worden deze elementen gebruikt als migratieroute van zomerverblijven naar winterverblijven. Vliegroutes zijn beschermd, wanneer bij verstoring van een dergelijke route dit een indirect gevolg heeft voor een verblijfplaats in de omgeving. De mate van belang van een vliegroute houdt verband met de aanwezigheid van alternatieve routes, afstand tot (belangrijk) foerageergebied, het seizoen, weersomstandigheden en lokaal voedselaanbod.

De voorgenomen ingrepen hebben op voorhand geen negatief effect op (potentiële) vliegroutes van vleermuizen. De bomen die voorgenomen zijn om te kappen vormen geen onderdeel cruciale lijnvormige elementen in het landschap. Alternatieve oriëntatiepunten zijn in de directe omgeving vertegenwoordigd in de vorm van laanbeplanting en overige groenstructuren.

Essentieel foerageergebied

Opgaande beplanting en waterrijke delen zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebieden zijn beschermd als door het (tijdelijke) verlies ervan verblijfplaatsen in de directe omgeving worden aangetast. De voorgenomen ingrepen hebben op voorhand geen negatief effect op (potentiële) foerageergebieden van vleermuizen. Het is aannemelijk dat het gebied gebruikt wordt als foerageergebied. Echter door de omvang en voldoende alternatieve aanwezigheid van opkomende houtopstanden in de omgeving is het uitgesloten dat het om cruciaal foerageergebied gaat.

Bij de realisatie van het project komen geen grote wateroppervlaktes te vervallen.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

De aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn kan op voorhand worden uitgesloten. Grondgebonden zoogdieren die in de Habitatrichtlijn zijn beschermd (bijvoorbeeld bever en otter) komen niet in het plangebied of directe omgeving voor en er zijn ook geen geschikte leefgebieden voor deze soorten aanwezig. De bever is op minder dan 5 km van het plangebied waargenomen, maar kan op basis van habitatvoorkeuren worden uitgesloten.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Reptielen en amfibieën

Uit de directe omgeving (0 tot 5 km) van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van door de Habitatrichtlijn beschermde reptielen. Het plangebied en directe omgeving bieden ook geen geschikt leefgebied voor deze soorten. Het voorkomen van deze soorten kan door de specifieke habitatvoorkeuren worden uitgesloten in het plangebied.

12

Uit de directe omgeving van het plangebied (0 tot 5 km) zijn waarnemingen bekend van beschermde amfibieën. Het gaat hier om: heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad. Op basis van de huidige kenmerken en kwaliteit van potentiële leefgebieden in het plangebied is een eventueel voorkomen van deze kritische soorten uit te sluiten.

Voortplantingshabitat is voor alle amfibiesoorten afwezig in het plangebied. Oppervlaktewater ontbreekt vrijwel volledig. De sloot die ten noorden van het perceel loopt was ten tijde van het veldbezoek groot en deels droog en bezat geen kenmerken van de door de eerder genoemde soorten vereiste habitats. Aangezien voortplantingsbiotoop voor de eerder genoemde soorten ook in de directe omgeving van het plangebied ontbreekt is het niet aannemelijk dat het plangebied gebruikt wordt als winterhabitat.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Vissen

De aanwezigheid van door de Habitatrichtlijn beschermde vissen (houting en steur) kan op voorhand worden uitgesloten. Beide soorten zijn soorten van de kust en de daarop uitkomende grotere rivieren en deze omstandigheden ontbreken in het plangebied.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Eventuele aanwezigheid van dagvlinders, libellen en overige ongewervelden die zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn kan voor alle soorten op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten stellen vaak zeer specifieke eisen aan de kwaliteit van hun leefgebied. Vanwege het karakter en de kenmerken van het plangebied ontbreken dergelijke omstandigheden.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

3.2 Vogelrichtlijnsoorten

Van de 16 vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen (jaarrond beschermde nesten), categorie 1 t/m 4, zijn van 15 soorten waarnemingen bekend uit de (ruime) omgeving van het plangebied (0-5 km). Te weten: buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, steenuil, boomvalk, grote gele kwikstaart, slechtvalk, wespandief en zwarte wouw.

Algemeen voorkomende broedvogels kunnen vrijwel overal tot broeden komen, dus uiteraard ook in het plangebied. Deze nesten zijn echter alleen beschermd op het moment dat deze door vogels in gebruik zijn.

Tijdens het veldboek is gekeken naar de aanwezigheid van nesten in het plangebied. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Jaarrond beschermde nesten die zich in bomen kunnen vestigen zouden tijdens het veldbezoek waargenomen zijn bij aanwezigheid. Deze waren ten tijde van het bezoek volledig afwezig.

De aanwezigheid van algemeen voorkomende vogelsoorten is aannemelijk gezien de houtopstand die hiervoor geschikt habitat biedt.

Effecten en vervolg

Vernietiging van en/of versturende effecten op vaste rust- en/of verblijfplaatsen (jaarrond beschermde nesten) in het plangebied zelf zijn niet aan de orde door volledige afwezigheid.

Effecten van de werkzaamheden op algemeen voorkomende broedvogels in het plangebied kunnen optreden als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd. Nesten van broedvogels kunnen hierbij verstoord worden. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren wordt

voorkomen dat er verbodsbepalingen worden overtreden. Het broedseizoen omvat in brede zin globaal de periode half maart tot en met half juli, maar kan afhankelijk van de soort en de weersomstandigheden korter of langer duren.

Het is ook mogelijk om tijdens het broedseizoen kapwerkzaamheden uit te voeren. Dit dient te gebeuren onder ecologische begeleiding. Deze ecologisch deskundige dient er op toe te zien dat aanwezige nesten worden opgemerkt en worden ontzien van verstoring tijdens de werkzaamheden.

3.3 Nationaal beschermde soorten

Planten

Er zijn geen groeiplaatsen bekend van nationaal beschermde plantensoorten van de Wet natuurbescherming ('Andere soorten') uit de directe omgeving (0-1 km) van het plangebied en zijn gezien de terreinkenmerken, huidig gebruik en verspreidingsgegevens in het plangebied zelf ook niet verwachten.

Op verdere afstand (1-5 km) zijn dreps, grote leeuwenklauw en korensla waargenomen. Deze soorten zijn aanwezig in natuurontwikkelingsgebieden rond Veenendaal. Het betreft hier onnatuurlijke vestiging.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn waarnemingen bekend uit de ruime omgeving van het plangebied (0-5km) van een aantal grondgebonden zoogdieren van de lijst met Nationaal beschermde soorten ('Andere soorten', artikel 3.10), te weten: egel, huisspitsmuis en rosse woelmuis op 0-1 km. Verder boommarter, bunzing, damhert, das, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn, steenmarter, veldmuis, wezel en wild zwijn op 1-5km afstand. Op bunzing, steenmarter, wezel, wild zwijn en eekhoorn na is voor deze soorten een vrijstelling in de provincie Gelderland van kracht voor ruimtelijke ontwikkeling. Wel is de zorgplicht van toepassing op deze vrijgestelde soorten.

Van **bunzing** en **steenmarter** zijn waarnemingen in de directe omgeving van het plangebied bekend. Het is aannemelijk dat bunzing in de directe omgeving van het plangebied foerageert. Beide soorten zijn cultuurvolgers die zich in het boomkwekers-landschap kunnen handhaven door te jagen op muizen en andere veelvoorkomende dieren. Tijdens het veldbezoek zijn geen holtes, boomstammen of

andere vormen van vaste rust- of verblijfplaatsen waargenomen. Het plangebied kan onderdeel uitmaken van een foerageergebied. Het doen verdwijnen van de huidige houtopslag heeft echter geen significant effect op het eventueel voorkomen van beide soorten. Foerageerhabitat van beide soorten betreft een veel groter gebied, en alternatieve zijn ruimschoots aanwezig in de omgeving.

Geschikt habitat voor **wezel** is niet waargenomen binnen het plangebied. Omliggende terreinen zijn veel geschikter voor de soort.

Eekhoorn is eveneens niet in het gebied aanwezig. Nestplaatsen van eekhoorn zijn niet waargenomen in het plangebied. Ook bieden de aanwezige boomsoorten geen geschikt habitat voor de soort om zich permanent te vestigen. De houtopstand is niet oud genoeg om voldoende voedsel voor eekhoorn te bieden.

Wild zwijn is niet aanwezig in het plangebied. Op een aantal gedeeltes op de Veluwe en de Meinweg na is er in heel Nederland een nulstand voor deze soort van kracht.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn daarom niet aan de orde.

Reptielen en amfibieën

In de directe omgeving (0-1km) van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen of amfibieën. In het plangebied ontbreken potentieel geschikte habitats voor deze soorten volledig en kan aanwezigheid van deze soorten op grond hiervan worden uitgesloten.

Van de algemeen voorkomende nationaal beschermde soorten amfibieën zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker zijn waarnemingen bekend van de directe omgeving (0-1km) van het plangebied. Voor deze soorten amfibieën heeft provincie Gelderland een vrijstelling verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Wel is de zorgplicht van toepassing op deze vrijgestelde soorten.

Kleine watersalamander, bastaardkikker en bruine kikker zijn tijdens het veldbezoek waargenomen in de sloot aan de overkant van de weg aan de noordkant.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn daarom niet aan de orde.

Vissen

Er zijn geen waarnemingen bekend van nationaal beschermde vissen (beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper en kwabaal) binnen het plangebied. Aangezien in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, is aanwezigheid van de soorten op voorhand uit te sluiten.

Op korte afstand van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote modderkruiper. Door de afwezigheid van geschikt habitat is het uitgesloten dat deze soort nadelige gevolgen ondervindt van de geplande ingreep. Het creëren van habitat in binnen het plangebied is mogelijk door de aanwezige droge sloot te verbreden en watervoerend te maken.

Om uitsluitel te geven over het voorkomen van grote modderkruiper in het aangrenzende oppervlaktewater, zie hiervoor figuur 8 (pag. 16), is nader onderzoek uitgevoerd ten aanzien van deze soort. Het aanwezige oppervlaktewater is systematisch uitgeschept om aanwezigheid van grote modderkruiper te constateren.

14

Waarnemingen: Er zijn geen waarnemingen gedaan van grote modderkruiper tijdens het nader onderzoek.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn daarom niet aan de orde.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

In de directe omgeving van het plangebied en de directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van nationaal beschermde soorten dagvlinders, libellen en overige ongewervelden en zijn gezien de kenmerken van de detaillocaties van de voorgenomen ingrepen hier ook niet te verwachten.

Op 1-5km afstand zijn waarnemingen gedaan van sleedoornpage. Sleedoorn, de waardplant van de rups, is aanwezig binnen het plangebied. Echter loopt het verspreidingsgebied van de soort vanuit het noorden tot de Neder-Rijn. De soort wordt sporadisch waargenomen ten zuiden van de Neder-Rijn, maar heeft zich tot nu toe niet gevestigd.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

4. Resultaten beschermde gebieden, effecten en houtopstanden

Door de voorgenomen ingrepen en maatregelen kan er sprake zijn van gevolgen voor beschermde gebieden vanuit de Wet natuurbescherming. In dit hoofdstuk is beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen in het plangebied. Verder is beschreven of een vervolgetraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Ruimtelijke plannen in de omgeving van Natura 2000-gebieden dienen, via de habitattoets, te worden getoetst aan de Wet natuurbescherming.

De habitattoets dient om vast te stellen of, en zo ja, onder welke voorwaarden een activiteit in en rondom een Natura 2000-gebied kan worden toegelaten. De toetsing moet de zekerheid bieden dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast en verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel een verstoring van soorten niet optreedt.

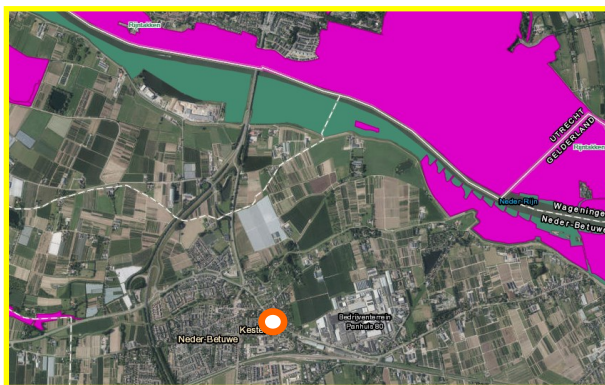
Bij de habitattoets worden drie fasen onderscheiden:

1. Oriëntatiefase (voortoets)
2. Verslechterings- en verstoringstoets
3. Passende beoordeling

In de oriëntatiefase van de plannen is het noodzakelijk om een voortoets uit te voeren. De voortoets is niet wettelijk verplicht, maar wel vaak gewenst door het bevoegde gezag om snel duidelijk te krijgen of de kans bestaat dat er negatieve effecten optreden ten gevolge van de geplande ruimtelijke ontwikkeling. Op basis van informatie over de activiteit, de natuurwaarden en de mogelijke effecten, wordt een objectieve beoordeling gemaakt. Afhankelijk van de uitkomst van de toets worden vervolgstappen bepaald.

Effecten en vervolg

Het plangebied is gesitueerd op een afstand van circa 1,6 km van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Effecten in de zin van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats, de habitats van soorten in dit Natura 2000-gebied of significant versturende effecten op de soorten waarvoor dit Natura 2000-gebied is aangewezen, zijn gezien de afstand in combinatie met de aard van de voorgenomen plannen uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk.

Figuur 7: Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken'

4.2 Natuurnetwerk Nederland

De afstand tot het dichtstbijzijnde NNN-gebied berust 1,6 km richting de Waal. Doordat op NNN-gebieden externe invloed niet van toepassing is kan op voorhand worden uitgesloten dat er negatieve gevolgen zullen zijn bij doorgang van het project.

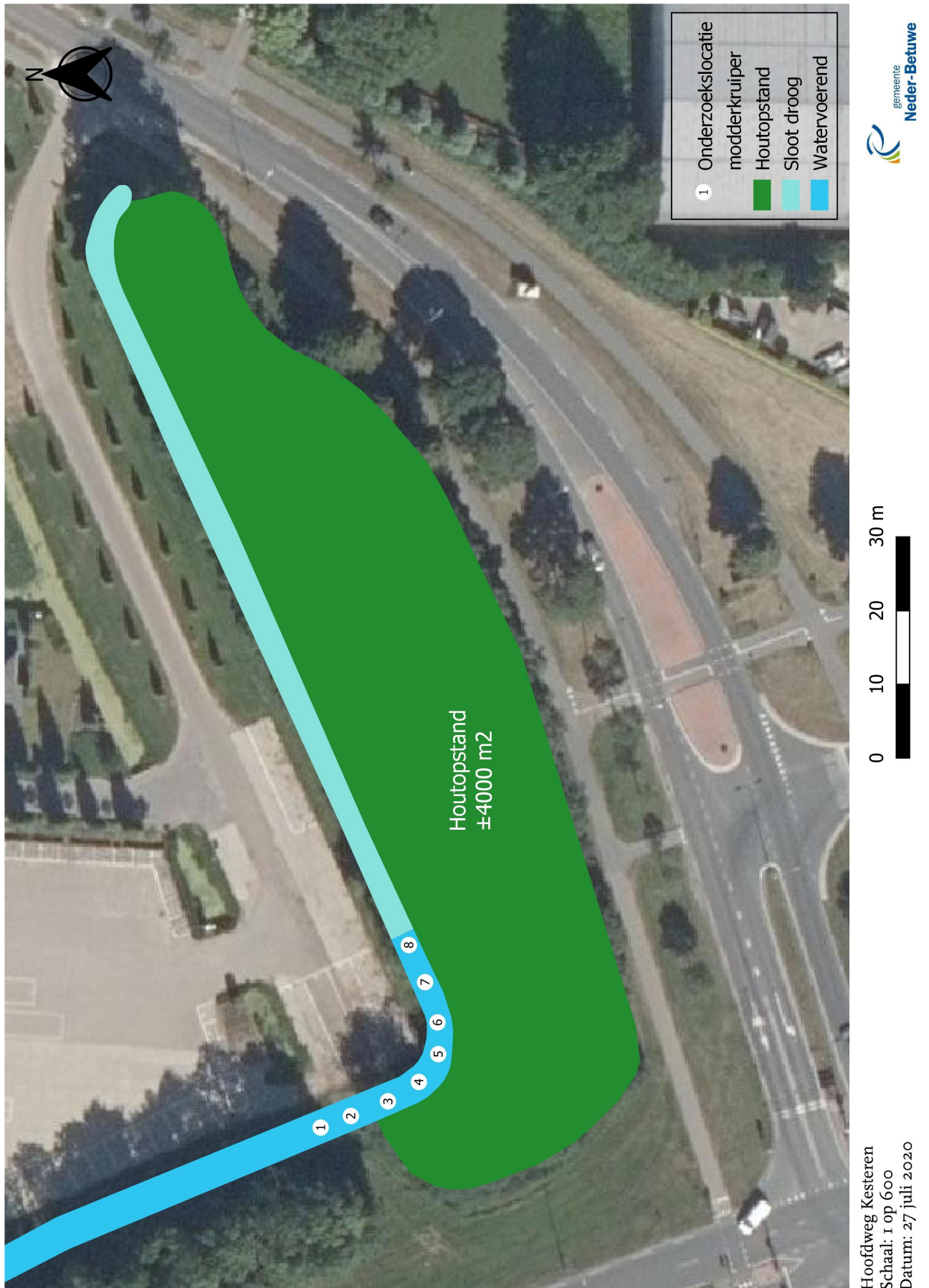
15

4.3 Houtopstanden

De te kappen houtopstand betreft een klein bos in stakenfase. De bomen hebben een gemiddelde dikte van 25 cm en beslaan een oppervlakte van 3700m². De soortensamenstelling bestaat hoofdzakelijk uit:

- ~ gewone es (40%);
- ~ gewone esdoorn (35%);
- ~ zomereik (15%);
- ~ ruwe berk (5%);
- ~ zomerlinde (5%).

Wanneer het perceel binnen de grenzen van de door de gemeenteraad besloten bebouwdekomgrens valt, geldt de volgende wetgeving: Aangezien er bomen een dbh (diameterborsthoogte) hebben die groter dan 40cm zijn in het perceel, is het aanvragen van een omgevingsvergunning noodzakelijk (kapvergunning).

Figuur 8: Kaart van locatie met daarin oppervlak houtopstand en locaties waar geschept is voor grote modderkruiper.

5. Conclusies en samenvatting

Ten behoeve van het voornemen van gemeente Neder-Betuwe om aan de Hoofdstraat te Kesteren ruimtelijke ontwikkeling door te voeren is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Om vast te stellen of de ruimtelijke ontwikkeling negatieve effecten heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden en/of beschermde houtopstanden, is als eerste stap deze quickscan uitgevoerd, waarvan onderstaand de conclusies zijn samengevat.

Bescherming soorten

Planten

Geen effecten aan de orde en geen nader onderzoek noodzakelijk.

Vogels

Geen effecten aan de orde op jaarrond beschermde nesten en geen nader onderzoek noodzakelijk. Wel kunnen meer of minder algemene broedvogels tot broeden komen in het plangebied en in de bomen die worden gekapt. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. De werkzaamheden kunnen het best buiten het broedseizoen (globaal tussen medio maart en medio juli; afhankelijk van de soort en weersomstandigheden) uitgevoerd worden of onder ecologische begeleiding.

Zoogdieren

Geen effecten aan de orde en geen nader onderzoek noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen effecten aan de orde en geen nader onderzoek noodzakelijk.

Reptielen en amfibieën

Geen effecten aan de orde en geen nader onderzoek noodzakelijk.

Vissen

Geen effecten aan de orde en geen nader onderzoek noodzakelijk.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Geen effecten aan de orde en geen nader onderzoek noodzakelijk.

Bescherming gebieden

Natura 2000-gebieden

Geen effecten aan de orde en geen nader onderzoek noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

Geen effecten aan de orde en geen nader onderzoek noodzakelijk.

Bescherming houtopstanden

Geen effecten aan de orde en geen nader onderzoek noodzakelijk.

Door de standplaats en de dbh van de bomen is het noodzakelijk een omgevingsvergunning aan te vragen voor de voorgenomen kapwerkzaamheden.

Dempen of verbreden watergang

De betreffende watergang is tijdens het veldbezoek op twee mogelijke scenario's geïnspecteerd. Op het moment van veldbezoek was nog onduidelijkheid over de werkzaamheden rondom de watergang. Hierom zijn twee scenario's uitgedacht;

- ~ De watergang komt te vervallen.
- ~ De watergang wordt verbreed.

In beide gevallen wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden. Er zijn geen beschermde soorten in de watergang waargenomen. Noch in het droge en het watervoerende gedeelte.

Wenselijk is de watergang te verbreden en geschikt biotoop voor de grote modderkruiper te realiseren. Deze soort kan zich doordat hij zich op korte afstand bevindt, gemakkelijk in de watergang vestigen, mits via watergangen verbonden.

Bijlage 1: Wet natuurbescherming

De quickscan die is uitgevoerd is volledig gericht op de toetsing van de voorgenomen plannen aan de Wet natuurbescherming. Hieronder is weergegeven welke inhoud deze wetgeving vertegenwoordigd.

1.1 Soortenbescherming

De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. Hierbij zijn het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de soort- en gebiedsbescherming, die per 1 januari 2017 zijn geregeld onder de Wet natuurbescherming (Wnb), de belangrijke kaders.

De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Deze nieuwe wet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving waarbij onderscheidt wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen is een globale toelichting gegeven op de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen ruimtelijke plannen en ingrepen worden getoetst.

1.1.1 Zorgplicht

De Wet natuurbescherming gaat uit van de 'zorgplicht' (art 1.11 Wnb). De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Indien specifieke maatregelen dienen te worden uitgevoerd, zal dit in onderhavig rapport worden toegelicht.

1.1.2 Verbodsbepalingen

Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie tabel 2). Voor de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld.

Tabel 1. Artikel 1.11 Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Tabel 2. Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. *Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*
3. *Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.*
4. *Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
5. *Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*

Tabel 3. Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
3. *Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*
4. *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*
5. *Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*

19

Tabel 4. Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd)

1. *Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:*
 - a. *in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;*
 - b. *de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of*
 - c. *vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*

Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrictlijn en Vogelrichtlijn.

In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrictlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is het echter van belang te realiseren dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen:

“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...”.

1.1.3. Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 3.1 en 3.5 Wnb) en in sommige gevallen ook buiten die periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag onderscheid gemaakt tussen soorten uit de beschermingscategorie 1 t/m 4: jaarrond beschermde nesten (verblijfplaatsen van vogels die hun voortplantingsplaats het hele jaar of meerdere jaren achtereen gebruiken), categorie 5: niet-jaarrond beschermde vogelnesten (verblijfplaatsen van vogels die regelmatig naar hun verblijf terugkeren en over voldoende flexibiliteit beschikken en ‘overige soorten’ (vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Naar gelang de beschermingsstatus van het nest dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden.

Tabel 5. Beschermingscategorieën broedvogels

Categorie	Jaarrond beschermd	Omschrijving
1	ja	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	ja	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	ja	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	ja	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5	ja, indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: spreeuw, oeverzwaluw, boerenzwaluw, ijsvogel).
‘overige soorten’	nee, alleen gedurende het broedseizoen	Soorten die jaarlijks gebruik maken van een nieuw nest (voorbeeld: merel, ringmus, houtduif).

1.2 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor dier- en plantensoorten kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (Provincies). Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNN geldt het “nee, tenzij” principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant worden aangetast, in principe niet zijn toegestaan, tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNN. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht.

1.3 Houtopstanden

Het hoofdstuk over houtopstanden in de Wet natuurbescherming is van toepassing op alle bossen en houtopstanden groter dan 10 are (1.000 m²) of, in geval van rijbeplantingen, meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Er wordt gesproken van een bos als de bomen elkaar duidelijk beïnvloeden. Als richtlijn voor de definitie van bos wordt een bedekkingspercentage van 60% gehanteerd.

Het te kappen bos moet gecompenseerd worden, waardoor een meerwaarde voor natuur en landschap ontstaat.

Het deel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing op:

- ~ houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;

- ~ houtopstanden op erven of in tuinen;
- ~ fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- ~ naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- ~ kweekgoed;
- ~ uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen; 2°. beplantingen langs waterwegen, en 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- ~ het dunnen van een houtopstand;
- ~ uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

1.4 Natuurnetwerk Nederland

Om de natuur in Nederland weer tot een goed functionerend ecologisch netwerk te maken, wordt het Natuurnetwerk Nederland, NNN (de voormalige EHS; Ecologische hoofdstructuur) begrensd en aangelegd, als netwerk van bestaande en nieuwe natuur. Het beleidskader voor het aanwijzen (begrenzen) en beschermen van het NNN is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken van het NNN, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. Het NNN-beschermingsregime is opgebouwd uit verschillende elementen die zijn opgenomen in de Spelregels NNN. Dit zijn naast het ‘nee, tenzij’-regime, met als sluitstuk natuurcompensatie, de maatwerkinstrumenten NNN-saldobepaling en Herbegrenzen NNN.

‘Nee, tenzij’-regime en compensatiebeginsel

Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in het NNN het ‘nee, tenzij’-regime. Dat wil zeggen dat ontwikkelingen in het NNN die significante gevolgen hebben voor de kenmerken en waarden van het NNN alleen kunnen worden toegestaan als er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieve

oplossingen zijn. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'- regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.